

a Ratusz

Renesansowy zabytek umiejscowiony na Starym Rynku jest wizytówką Poznania. Mimo że pierwsze dokumenty świadczące o istnieniu budowli pochodzą z 1310 roku, z tego okresu do dziś zachowały się jedynie gotyckie piwnice. Obecna bryła ratusza to efekt jego odbudowy po wielkim pożarze z 1536 roku. Renesansową formę, m.in. fasadę z trzykondygnacyjną loggią, zyskał dzięki projektowi włoskiego architekta Jana Baptysty Quadro. Wnętrza zabytku można zwiedzać. Swoją siedzibę ma tu Muzeum Historii Miasta Poznania.

W południe z ratuszowej wieży płyną dźwięki hejnału granego na trąbce. Ale główną atrakcją przyciągającą turystów pod poznański ratusz są koziołki. Kiedy zegar na fasadzie wybija godzinę 12, tuż nad nim otwierają się małe drzwiczki, przez które wysuwają się dwa białe koziołki, stają naprzeciwko siebie i trykają się 12 razy. To trzeba zobaczyć. Nie obejrzeć na Starym Rynku trykających się koziołków to jak być w Rzymie i papieża nie widzieć.

Według legendy dawno, dawno temu koziołki, które były przeznaczone na pieczęć podczas uczty wydawanej na cześć wojewody, uciekły kucharzowi na ratuszową wieżę. Tam zaczęły się trykać, czym rozbawiły nie tylko wojewodę, ale wszystkich zgromadzonych mieszkańców. Władze miasta postanowiły upamiętnić to wydarzenie. Zleciły skonstruowanie specjalnego mechanizmu połączonego z zegarem. Koziołki po raz pierwszy wyjrzały z ratusza w 1551 roku. Zniszczył je pożar w 1675 roku, ale wróciły na swoje miejsce w 1913 roku i z czasem stały się symbolem stolicy Wielkopolski.

Oglądając poznański ratusz, warto zwrócić uwagę na zdobące fasadę elementy. Płaskorzeźby nad arkadami na parterze to alegorie cnót. Między pierwszym a drugim piętrem loggii widnieją wizerunki postaci ze starożytności. Malowidła znajdujące się po bokach przedstawiają władców z dynastii Piastów, a te powyżej drugiego piętra – królów z dynastii Jagiellonów.

Wśród ratuszowych wnętrz wyróżnia się Wielka Sień (Sala Renesansowa), na której sklepieniu można zobaczyć herby Polski, Litwy,

a. Ratusz **b.** Stary Rynek **c.** Pręgierz **d.** Fontanny **e.** Domki budnicze **f.** Waga Miejska **g.** Pomnik Bamberki **h.** Pomnik św. Jana Nepomucena **i.** Arsenał i Odwach **j.** Kamienice Starego Rynku **k.** Zamek Królewski **l.** Kościół Franciszkanów **m.** Makiety dawnego Poznania **n.** Pomnik Ulana **o.** Fara **p.** Dawny kościół Dominikanów **r.** Synagoga **s.** Średniowieczne mury

Domki budnicze i ratusz

dynastii Jagiellonów, Sforzów, Habsburgów oraz herb Poznania. Są tu też wyobrażenia postaci znanych z Biblii i mitologii, a także ciał niebieskich oraz zwierząt, zarówno rzeczywistych, jak i fantastycznych. Bogatym wystrojem przyciągają ponadto m.in. Sala Królewska i Sala Sądowa.

b Stary Rynek

Należy do największych rynków miejskich w Polsce. To tu większość turystów zwiedzających Poznań kieruje pierwsze kroki.

Rynek został wytyczony w połowie XIII wieku, kiedy administracyjnie miasto przeniesiono z Ostrowa Tumskiego na lewy brzeg Warty. Lokacji Poznania na prawie magdeburskim dokonali książęta Przemysław I i Bolesław Pobożny w 1253 roku. Rynek – z położonym w samym sercu ratuszem, otoczony rządami kamienic – przez wiele stuleci odgrywał rolę społecznego i handlowego centrum miasta. Miejsce to w dawnych czasach tętniło życiem – kupcy handlowali wszelakimi

towarami, mieszkańcy załatwiali swoje codzienne sprawy, a władze publicznie karały przestępców. Pamiątką po jego kupieckim charakterze jest coroczny Jarmark Świętojański odbywający się w czerwcu.

Do tradycyjnych rarytasów podczas jarmarków, odpu-
stów i świąt należą tzw. rury poznańskie. Są to duże
ciastka kształtem przypominające fragment rury (stąd ich
nazwa), wypieczone z ciasta piernikowego.

Dziś Stary Rynek jest dla wielu poznaniaków miejscem spotkań i rozrywki. Wokół niego ulokowane są najpopularniejsze bary, puby i restauracje. Wiosną i latem życie nie zamiera tu nawet nocą.

c Pręgierz

U podnóża głównych schodów ratusza stoi na wysokiej kolumnie rzeźba rycerza w zbroi, który trzyma skierowany w górę miecz. To wyobrażenie kata. Pręgierz zwany był niegdyś słupem hańby. Pod nim wystawiano na widok publiczny osoby, które łamały prawo. Przestępcy karani byli m.in. chłostą, a czasem nawet obcięciem części ciała. Figura jest kopią, XVI-wieczny oryginał znajduje się w muzeum w ratuszu.

d Fontanny

We wszystkich narożnikach Starego Rynku – tam gdzie już w średniowieczu mieściły się publiczne studnie do czerpania wody pitnej – stoją fontanny z rzeźbami znanych z mitologii postaci: Apollina, Neptuna, Marsa oraz Prozerpiny. Najstarszą z nich, wykonaną w drugiej połowie XVIII wieku, jest znajdująca się najbliżej wejścia do ratusza fontanna Prozerpiny, rzymskiej bogini kielkującego zboża i podziemnego świata. Rzeźba przedstawia scenę porwania bogini przez Plutona.

Pręgierz

